

Dosarul nr. 2ra-998/21

Prima instanță: Judecătoria Drochia sediul central (jud. V. Craveț)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. S. Procopciuc, N. Chircu, E. Grumeza)

ÎNCHEIERE

21 iulie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Nina Vascan

Ala Cobăneanu

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Andrei Pleșca și Tamara Pleșca

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Asociației de Economii și Împrumut „Succesul Fermierului” împotriva lui Andrei Pleșca, Tamarei Pleșca și Mariei Pușcaș cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii, a penalității și a cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei din 16 martie 2021 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost admis apelul declarat de Asociația de Economii și Împrumut „Succesul Fermierului”, casată integral hotărârea din 31 iulie 2019 a Judecătoriei Drochia sediul central, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea a fost admisă parțial

constată:

La 16 august 2016, AEÎ „Succesul Fermierului” a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Andrei Pleșca cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii, a penalității și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că la 25 ianuarie 2013, între AEÎ „Succesul Fermierului” și Andrei Pleșca a fost semnat contractul de împrumut nr. 004 Cod 071, prin care ultimului i-a fost acordată cu titlu de împrumut suma de 30 000 de lei, pe un termen de 24 de luni și care urma a fi restituită integral, cu dobânda aferentă, până la data de 25 ianuarie 2015.

Faptul acordării creditului și eliberării sumei de 30 000 de lei se confirmă prin dispoziția de plată nr. 47 din 25 ianuarie 2013.

Potrivit pct. 2.1 din contractul de împrumut, la suma împrumutului acordat a fost stabilită o dobândă de 24 % anual, iar conform pct. 2.9 din contract, pentru sumele restante ale împrumutului și dobânzii aferente se percep penalități în mărime de 0,2 % pentru fiecare zi de întârziere.

Potrivit pct. 2.6 din contract, beneficiarul se obligă să ramburseze integral suma împrumutului și dobânda aferentă până la 25 ianuarie 2015, conform graficului stabilit în anexa nr. 1 la contract, adică în rate lunare, care includ partea restantă a împrumutului și dobânda aferentă.

A precizat că din suma totală a împrumutului, Andrei Pleșca a achitat doar suma de 10 969 de lei, dintre care suma de 8 750 de lei cu titlu de rate ale contractului de împrumut și suma de 2 219 lei cu titlu de dobândă aferentă contractului de împrumut.

Alte achitări nu au fost efectuate de către pârât.

La 12 mai 2016, în adresa lui Andrei Pleșca a fost expediată o pretenție, prin care a fost solicitată achitarea sumelor restante, adică a părții restante a împrumutului, a dobânzii aferente contractului de împrumut, precum și a penalităților, în termen de 7 zile de la data recepționării pretenției, însă, deși pârâtul a recepționat-o la 16 mai 2016, nu a achitat datoria acumulată.

A menționat că la moment, datoria lui Andrei Pleșca față de AEÎ „Succesul Fermierului” constituie suma de 40 642,24 de lei, formată din suma de 21 250 de lei – partea nerambursată a împrumutului, suma de 7 650 de lei – penalitatea la partea nerambursată a împrumutului, suma de 8 634 de lei – dobânda aferentă creditului, calculată la soldul rămas și suma de 3 108,24 de lei – penalitatea calculată la dobânda aferentă contractului de credit neachitată.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 572, 619, 624, 625, 867, 871, 872 Cod civil, art. 5, 166, 167 CPC.

A solicitat admiterea acțiunii, încasarea de la Andrei Pleșca în beneficiul AEÎ „Succesul Fermierului” a sumei de 21 250 de lei cu titlu de datorie conform contractului de împrumut, a sumei de 7 650 de lei cu titlu de penalitate calculată la datoria conform contractului de împrumut, a sumei de 8 634 de lei cu titlu de dobândă aferentă creditului, calculată la soldul rămas, a sumei de 3 108,24 de lei cu titlu de penalitate calculată la dobânda aferentă contractului de credit neachitată, a sumei de 15 755,27 de lei cu titlu de dobândă de întârziere, precum și a cheltuielilor de judecată.

La 15 septembrie 2016, AEÎ „Succesul Fermierului” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Tamarei Pleșca cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii, a penalității și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că la 25 ianuarie 2013 între AEÎ „Succesul Fermierului” și Tamara Pleșca a fost încheiat contractul de împrumut nr. 003 Cod 070, prin care ultimei i-a fost acordată cu titlu de împrumut suma de 30 000 de lei pe un termen de 24 de luni și care urma a fi restituit integral, cu dobânda aferentă, până la data de 25 ianuarie 2015.

A menționat că acordarea creditului și eliberarea sumei de 30 000 de lei se confirmă prin dispoziția de plată nr. 48 din 25 ianuarie 2013.

Potrivit pct. 2.1 din contractul de împrumut, la suma împrumutului acordat a fost stabilită o dobândă de 24 % anual, iar conform pct. 2.9, pentru sumele restante ale împrumutului și dobânzii aferente se percep penalități în mărime de 0,2 % pentru fiecare zi de întârziere.

Potrivit pct. 2.6 din contract și anexei nr. 1, beneficiarul se obligă să ramburseze integral suma împrumutului și dobânda aferentă până la 25 ianuarie 2015, conform graficului stabilit în anexa nr. 1 la contract, adică în rate lunare, care includ partea restantă a împrumutului și dobânda aferentă.

A evidențiat că din suma totală a împrumutului, Tamara Pleșca a achitat doar suma de 10 969 de lei, dintre care 8 750 de lei cu titlu de rate ale contractului de împrumut și 2 219 de lei cu titlu de dobândă aferentă contractului de împrumut, alte achitări nefiind efectuate.

Astfel, la 12 mai 2016, în adresa pârâtei a fost expediată o pretenție, prin care a fost solicitată restituirea sumelor restante în termen de 7 zile, însă, deși Tamara Pleșca a recepționat pretenția la 16 mai 2016, nu a achitat datoria.

La moment, datoria pârâtei față de AEÎ „Succesul Fermierului” constituie suma de 40 642,24 de lei, formată din suma de 21 250 de lei – partea nerambursată a împrumutului, suma de 7 650 de lei – penalitatea la partea nerambursată a împrumutului, suma de 8 634 de lei – dobânda aferentă creditului, calculată la soldul rămas și suma de 3 108,24 de lei – penalitatea calculată la dobânda aferentă contractului de credit neachitată.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 572, 619, 624, 625, 867, 871, 872 Cod civil, art. 5, 166, 167 CPC.

A solicitat admiterea acțiunii, încasarea de la Tamara Pleșca în beneficiul AEÎ „Succesul Fermierului” a sumei de 21 250 de lei cu titlu de datorie conform contractului de împrumut, a sumei de 7 650 de lei cu titlu de penalitate calculată la datoria conform contractului de împrumut, a sumei de 8 634 de lei cu titlu de dobândă aferentă creditului, calculată la soldul rămas, a sumei de 3 108,24 de lei cu titlu de penalitate calculată la dobânda aferentă contractului de credit neachitată, a sumei de 16 368,98 de lei de lei cu titlu de dobândă de întârziere, precum și a cheltuielilor de judecată.

La 14 octombrie 2016, AEÎ „Succesul Fermierului” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Mariei Pușcaș cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii, a penalității și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că la 20 ianuarie 2014 între AEÎ „Succesul Fermierului” și Maria Pușcaș a fost încheiat contractul de împrumut nr. T.S.010 Cod 754, prin care ultimei i-a fost acordată cu titlu de împrumut suma de 20 000 de lei pe un termen de 12 luni, care urma a fi restituită integral, cu dobânda aferentă, până la data de 20 ianuarie 2015.

Faptul acordării creditului și eliberării sumei de 20 000 de lei se confirmă prin dispoziția de plată nr. 25 din 20 ianuarie 2014.

Pct. 2.1 din contractul de împrumut, la suma împrumutului acordat a fost stabilită o dobândă de 24 % anual, iar conform pct. 2.9, pentru sumele restante ale împrumutului și dobânzii aferente se percep penalități în mărime de 0,2 % pentru fiecare zi de întârziere.

Potrivit pct. 2.6 din contract, beneficiarul se obligă să ramburseze integral suma împrumutului și dobânda aferentă până la 20 ianuarie 2015, conform graficului stabilit, în rate lunare care includ partea restantă a împrumutului și dobânda aferentă.

A remarcat că din suma totală a împrumutului, Maria Pușcaș nu a efectuat nicio achitare.

La 12 mai 2016, în adresa pârâtei a fost expediată o pretenție, prin care a fost solicitată restituirea sumelor restante în termen de 7 zile de la data recepționării pretenției, însă, deși Maria Pușcaș a recepționat pretenția la 17 mai 2016, nu a achitat datoria acumulată la contractul de împrumut.

La moment, datoria Mariei Pușcaș față de AEÎ „Succesul Fermierului” constituie suma de 33 819 de lei, formată din suma de 20 000 de lei – suma împrumutului nerambursat, suma de 7 200 de lei – penalitatea la suma nerambursată a împrumutului, suma de 4 867 de lei – dobânda aferentă creditului, calculată la soldul rămas și suma de 1 752 de lei – penalitatea calculată la dobânda aferentă contractului de credit neachitată.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 572, 619, 624, 625, 867, 871, 872 Cod civil, art. 5, 166, 167 CPC.

A solicitat admiterea acțiunii, încasarea de la Maria Pușcaș în beneficiul AEÎ „Succesul Fermierului” a sumei de 20 000 de lei cu titlu de datorie conform contractului de împrumut, a sumei de 7 200 de lei cu titlu de penalitate calculată la datoria conform contractului de împrumut, a sumei de 4 867 de lei cu titlu de dobândă aferentă creditului, calculată la soldul rămas, a sumei de 1 752 de lei cu titlu de penalitate calculată la dobânda aferentă contractului de credit neachitată, a sumei de 10 442,03 de lei cu titlu de dobândă de întârziere, precum și a cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea din 5 decembrie 2016 a Judecătoriei Drochia, cauzele civile au fost conexe într-un singur proces.

Pe parcursul examinării cauzei, AEÎ „Succesul Fermierului” a depus cereri de concretizare a pretențiilor din acțiune, solicitând în final încasarea de la Andrei Pleșca în beneficiul AEÎ „Succesul Fermierului” a sumei de 21 250 de lei cu titlu de datorie conform contractului de împrumut, a sumei de 8 623,28 de lei cu titlu de dobândă aferentă creditului, calculată la soldul rămas, a sumei de 7 650 de lei cu titlu de penalitate calculată la datoria conform contractului de împrumut și a sumei de 16595,96 de lei cu titlu de dobândă de întârziere calculată pentru perioada 26 ianuarie 2015 – 27 decembrie 2018, încasarea de la Tamara Pleșca în beneficiul AEÎ „Succesul Fermierului” a sumei de 21 250 de lei cu titlu de datorie conform contractului de împrumut, a sumei de 8 623,28 de lei cu titlu de dobândă aferentă creditului, calculată la soldul rămas, a sumei de 7 650 de lei cu titlu de penalitate calculată la datoria conform contractului de împrumut și a sumei de 16595,96 de lei cu titlu de dobândă de întârziere calculată pentru perioada 26 ianuarie 2015 – 27 decembrie 2018, încasarea de la Maria Pușcaș în beneficiul AEÎ „Succesul Fermierului” a sumei de 20 000 de lei cu titlu de datorie conform contractului de împrumut, a sumei de 4 867 de lei cu titlu de dobândă aferentă creditului, calculată la soldul rămas, a sumei de 7 200 de lei cu titlu de penalitate calculată la datoria conform contractului de împrumut și a sumei de 15 619,73 de lei cu titlu de dobândă de întârziere calculată pentru perioada 26 ianuarie 2015 – 27 decembrie 2018.

Prin hotărârea din 31 iulie 2019 a Judecătorei Drochia sediul central, a fost admisă acțiunea parțial.

Au fost încasate de la Andrei Pleșca în beneficiul AEÎ „Succesul Fermierului” împrumutul în sumă de 17 500 de lei și dobânda de întârziere în sumă de 821,88 de lei.

A fost respinsă cerința AEÎ „Succesul Fermierului” privind încasarea de la Andrei Pleșca a sumei de 8 623,28 de lei cu titlu de dobânda aferentă contractului, calculată la soldul rămas și a sumei de 7 650 de lei cu titlu de penalitate calculată la datorie conform contractului de împrumut, ca fiind neîntemeiată.

Au fost încasate de la Tamara Pleșca în beneficiul AEÎ „Succesul Fermierului” împrumutul în sumă de 17 500 de lei și dobânda de întârziere în sumă de 1 123,80 de lei.

A fost respinsă cerința AEÎ „Succesul Fermierului” privind încasarea de la Tamara Pleșca a sumei de 8 623,28 de lei cu titlu de dobânda aferentă contractului, calculată la soldul rămas și a sumei de 7 650 de lei cu titlu de penalitate calculată la datorie conform contractului de împrumut, ca fiind neîntemeiată.

Au fost respinse cerințele AEÎ „Succesul Fermierului” împotriva Mariei Pușcaș, ca fiind neîntemeiate.

În susținerea soluției emise, prima instanță a constatat că pârâtul Andrei Pleșca a achitat reclamantei suma de 12 500 de lei împrumut rambursat și suma de 13 170 de lei cu titlu de dobândă.

Astfel, de la Andrei Pleșca urmează a fi încasate în beneficiul AEÎ „Succesul Fermierului” împrumutul în sumă de 17 500 de lei și dobânda de întârziere în sumă de 821,88 de lei.

A considerat prima instanță că urmează a fi respinsă ca fiind neîntemeiată cerința din acțiune privind încasarea de la Andrei Pleșca a sumei de 8 623,28 de lei cu titlu de dobânda aferentă creditului, calculată la soldul rămas și a sumei de 7 650 de lei cu titlu de penalitate calculată la datorie conform contractului de împrumut.

Prima instanță a stabilit că Tamara Pleșca a achitat reclamantei suma de 12 500 de lei împrumut rambursat și suma de 3 170 de lei cu titlu de dobândă.

Astfel, de la Pleșca Tamara în beneficiul AEÎ „Succesul Fermierului” urmează a fi încasate împrumutul în sumă de 17 500 de lei și dobânda de întârziere în sumă de 11 23,80 de lei.

Totodată, cerința AEÎ „Succesul Fermierului” privind încasarea de la Tamara Pleșca a sumei de 8 623,28 de lei cu titlu de dobânda aferentă creditului, calculată la soldul rămas și a sumei de 7 650 de lei cu titlu de penalitate calculată la datorie conform contractului de împrumut, urmează a fi respinsă ca fiind neîntemeiată.

Cu referire la netemeinicia pretențiilor înaintate împotriva Mariei Pușcaș, prima instanță a reținut că ultima a achitat următoarele sume: potrivit chitanței din 20 ianuarie 2014 a rambursat împrumutul integral în sumă de 20 000 de lei, tot la 20 ianuarie 2014 a achitat dobânda la contractul de împrumut, fiindu-i eliberate de contabilitatea reclamantei două chitanțe, una cu suma indicată de 267 de lei, iar a doua cu suma de 1 227 de lei, comisionul la contractul de împrumut, fiindu-i

eliberate de contabilitatea reclamantei chitanța cu privire la încasarea sumei de 600 de lei.

Așadar, a conchis prima instanță că la 20 ianuarie 2014 pârâta Maria Pușcaș a rambursat integral suma împrumutului, cât și a achitat dobânda în mărime de 1 494 de lei și comisionul în mărime de 600 de lei.

Prin decizia din 27 februarie 2020 a Curții de Apel Bălți, a fost admis apelul declarat de AEÎ „Succesul Fermierului”, casată hotărârea din 31 iulie 2019 a Judecătorei Drochia sediul central și emisă o hotărâre nouă, prin care a fost admisă acțiunea.

Au fost încasate de la Tamara Pleșca în beneficiul AEÎ „Succesul Fermierului” datoriile la contractul de împrumut în sumă de 53 207,82 de lei și cheltuielile de judecată în sumă de 1 710,34 de lei.

Au fost încasate de la Andrei Pleșca în beneficiul AEÎ „Succesul Fermierului” datoriile la contractul de împrumut în sumă de 53 207,82 de lei și cheltuielile de judecată în sumă de 1 691,93 de lei.

Au fost încasate de la Maria Pușcaș în beneficiul AEÎ „Succesul Fermierului” datoriile la contractul de împrumut în sumă de 33 819 de lei și cheltuielile de judecată în sumă de 1 327,83 de lei.

Au fost încasate, în mod solidar, de la Andrei Pleșca, Tamara Pleșca și Maria Pușcaș în beneficiul AEÎ „Succesul Fermierului” cheltuielile de judecată suportate în apel în sumă de 2 579 de lei.

Prin decizia din 9 decembrie 2020 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul declarat de Andrei Pleșca, Tamara Pleșca și Maria Pușcaș, casată integral decizia din 27 februarie 2020 a Curții de Apel Bălți, cu trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Bălți, în alt complet de judecată.

Prin decizia din 16 martie 2021 a Curții de Apel Bălți, a fost admis apelul declarat de AEÎ „Succesul Fermierului”, casată integral hotărârea din 31 iulie 2019 a Judecătorei Drochia sediul central, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care a fost admisă acțiunea parțial.

Au fost încasate în beneficiul AEÎ „Succesul Fermierului” de la Andrei Pleșca împrumutul restant – 17 500 de lei, dobânda contractuală – 4 418,31 de lei, penalitatea – 7 890,59 de lei, dobânda de întârziere – 13 554,82 de lei și cheltuielile de judecată în sumă 2 275 de lei.

Au fost încasate în beneficiul AEÎ „Succesul Fermierului” de la Tamara Pleșca împrumutul restant – 17 500 de lei, dobânda contractuală – 4 418,31 de lei, penalitatea – 7 890,59 de lei, dobânda de întârziere – 13 554,82 de lei și cheltuielile de judecată în sumă 2 275 de lei.

În rest, a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată.

Întru consolidarea soluției adoptate, instanța de apel, analizând materialele cauzei în coraport cu pretențiile înaintate de AEÎ „Succesul Fermierului” către Andrei Pleșca privind încasarea datoriei în baza contractului de împrumut nr. 004 Cod 071 din 25 ianuarie 2013, a reținut că intimatul Andrei Pleșca fiind obligat să restituie suma împrumutului și toate plățile aferente în conformitate cu prevederile contractuale nu și-a executat obligațiile asumate pe deplin față de asociație.

Respectiv la momentul actului, datoria intimatului Andrei Pleșca față de AEÎ „Succesul Fermierului” constituie în total suma de 21 918,31 de lei, ce constă din suma de 17 500 de lei cu titlu de împrumut restant și dobânda contractuală în mărime de 4 418,31 de lei.

Totodată, intimatul Andrei Pleșca pentru neexecutare a obligațiilor contractuale în termenul stabilit, a acumulat o penalitate în mărime de 7 890,59 de lei.

La fel, instanța de apel a stabilit că AEÎ „Succesul Fermierului” a solicitat încasarea de la Andrei Pleșca inclusiv și a dobânzii de întârziere, astfel, în cazul în care intimatul Andrei Pleșca nu și-a executat obligațiile pecuniare, de la intimatul Andrei Pleșca urmează a fi încasată și dobânda de întârziere pe perioada 26 ianuarie 2015 – 13 decembrie 2018 în mărime de 13 554,82 de lei.

Cu referire la pretențiile înaintate de AEÎ „Succesul Fermierului” împotriva Tamarei Pleșca privind încasarea datoriei în baza contractului de împrumut nr. 003 Cod 070 din 25 ianuarie 2013, instanța de apel a constatat că intimata Tamara Pleșca fiind obligată să restituie suma împrumutului și toate plățile aferente în conformitate cu prevederile contractuale nu și-a executat obligațiile asumate pe deplin față de asociație.

Astfel, la momentul actului, datoria intimatei Tamara Pleșca față de AEÎ „Succesul Fermierului” constituie în total suma de 21 918,31 de lei, ce constă din suma de 17 500 de lei cu titlu de împrumut restant și dobânda contractuală în mărime de 4 418,31 de lei.

Pentru neexecutare a obligațiilor contractuale în termenul stabilit, intimata Tamara Pleșca a acumulat o penalitate în mărime de 7 890,59 de lei.

Având în vedere că intimata Tamara Pleșca nu și-a executat obligațiile pecuniare, instanța de apel a ajuns la concluzia de a încasa de la Tamara Pleșca dobânda de întârziere pe perioada 26 ianuarie 2015 – 13 decembrie 2018 în mărime de 13 554,82 de lei.

Cu referire la pretențiile formulate de AEÎ „Succesul Fermierului” în privința Mariei Pușcaș, instanța de apel a conchis că în cazul în care, la 20 ianuarie 2014, intimata Maria Pușcaș a rambursat integral suma împrumutului în mărime de 20 000 de lei acordat în baza contractului de împrumut nr. T.S.010 Cod 754 din 20 ianuarie 2014, a achitat dobândă contractuală și comisionul, urmează a fi respinsă acțiunea înaintată de AEÎ „Succesul Fermierului” împotriva Mariei Pușcaș privind încasarea datoriei, ca fiind neîntemeiată.

Instanța de apel a evidențiat că la momentul încheierii contractelor de împrumut, dobânda în mărime de 24 % anual, era rezonabilă și legală. În acest mod clauza contractuală prevăzută la pct. 2.1 din contractele de împrumut nu este una abuzivă.

Totodată, instanța de apel constată că potrivit prevederilor art. 268 Cod civil, se prescriu în termen de 6 luni acțiunile privind încasarea penalității, iar potrivit art. 271 Cod civil, acțiunile privind apărarea dreptului se respinge în temeiul expirării termenului de prescripție extinctivă numai la cererea persoanei în a cărei favoare a curs prescripția.

Însă, reprezentantul intimaților eronat a susținut că acțiunea privind încasarea penalității se prescrie în termen de 6 luni, care reprezintă termenul în interiorul căruia persoana poate să înainteze acțiunea privind apărarea dreptului.

Or, termenul de 6 luni este un termen special și se aplică pe perioada de 6 luni de zile și nu poate fi catalogat ca termen de prescripție extinctivă. Acțiunea de încasare a penalității se prescrie în termen de 6 luni (180 zile).

Dat fiind că normele ce stabilesc termenul de prescripție, inclusiv cel special poartă un caracter imperativ, acest termen nu poate fi prelungit/scurtat prin acordul părților.

Așadar, chiar și în cazul în care părțile prevăd în contract un alt termen de încasare a penalităților decât cel prevăzut la art. 268 Cod civil, instanța de judecată urmează să încaseze penalitatea pe un termen nu mai mare decât 6 luni de zile (180 zile).

Prin urmare, instanța de apel a apreciat critic poziția reprezentantului intimaților Andrei Pleșca, Tamara Pleșca și Maria Pușcaș, avocatul Vitalie Țaulean privind respingerea cerințelor de încasare a penalității ca fiind prescrise.

La 28 aprilie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Andrei Pleșca și Tamara Pleșca au declarat recurs împotriva deciziei din 16 martie 2021 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea acestuia, casarea parțială a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, în partea ce vizează pretențiile față de ei, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri de admitere parțială a acțiunii, încasarea de la Andrei Pleșca în beneficiul AEÎ „Succesul Fermierului” a sumei de 16 250 de lei sub formă de împrumut restant și a dobânzii de întârziere în sumă de 7 217,45 de lei, iar în total suma de 23 467,45 de lei, respingerea cerinței de încasare a dobânzii contractuale ca nemotivată, iar cerința de încasare a penalității la datoria contractului de împrumut de la Andrei Pleșca ca fiind tardivă, încasarea de la Tamara Pleșca în beneficiul AEÎ „Succesul Fermierului” a sumei 16 250 de lei sub formă de împrumut restant și a dobânzii de întârziere în sumă de 7 217,45 de lei, iar în total 23 467,45 de lei, respingerea cerinței de încasare a dobânzii contractuale ca nemotivată, iar cerința de încasare a penalității la datoria contractului de împrumut ca fiind tardivă.

În susținerea recursului au invocat că instanța de apel, deși a reexaminat cauza ca prima instanță, a motivat decizia pe norme materiale din Cod civil incorect aplicate, iar normele materiale relevante litigiului în cauză nu au fost aplicate.

Instanța de apel și-a motivat decizia exclusiv pe normele materiale privind apărarea dreptului intimatei în calitate de creditor, fapt care nu a fost contestat de părți, ba chiar recunoscut de la început prin referință, însă, nu a aplicat normele materiale ce reglementează contractul de împrumut și nu a judecat coroborarea acestora cu stipulările din contractele de împrumut încheiate cu părțile în litigiu.

Astfel, deși instanța de apel a reținut faptul că pentru acordarea împrumutului, dânșii urmau să achite dobânda contractuală potrivit pct. 2.1 din contract în mărime de 24 % anual, nu a aplicat prevederile art. 869 alin. (1) și (2) Codul civil, norme invocate de dânșii prin referință și aplicate corect de prima instanță.

Prin prisma art. 869 alin.(1) și (2) Cod civil și reieșind din criteriile stipulate la pct. 17 din Normele de prudență financiară a asociațiilor de economii și împrumut

a cetățenilor, aprobate de Comisia Națională a Pieței Financiare prin Hotărârea nr. 17/8 din 30 aprilie 2008, transcrise formal de instanța de apel fără a fi luate în calcul, dobânda contractuală în mărime de 9 % - 10 % era să fie într-o relație rezonabilă cu rata BNM.

Respectiv, dânșii urmau să achite o dobânda contractuală în mărime de 3 000 de lei fiecare, reieșind din calculul: 30 000 de lei * 10 % = 3 000 de lei.

Ținând cont că dânșii au achitat fiecare suma de 4 305 de lei cu titlu de dobânda, diferența de 1 305 de lei urma să fie luată în calcul la stingerea împrumutului.

Au considerat că enumerarea formală a criteriilor date, fără aplicarea art. 869 alin. (1) și (2) Cod civil, a determinat la formarea eronată a concluziei cu privire la caracterul rezonabil a dobânzii în mărime de 24 % anual, contrar normei imperative prevăzute de art. 869 alin. (2) Cod civil, care determină nulitatea absolută a clauzei contractuale prevăzute la pct. 2.1 din contracte în partea ce depășește rata de refinanțare a BNM.

Prin urmare, este absolut eronat și ilegal de a stabili faptul că dobânda în mărime de 24 % anual, ceea ce constituie de 8 ori mai mult decât rata de refinanțare a BNM, poartă un caracter rezonabil.

La fel, au menționat că instanța de apel și-a depășit atribuțiile sale, s-a limitat și a stabilit în lipsa oricărei probe termenul de la care a început calculul penalităților (ca fiind ultimele 180 zile) pentru a corecta omisiunea intimitei la depunerea acțiunilor și a-i oferi temei de a încasa și penalitatea contractuală, chestiune absolut ilegală.

Având în vedere prevederile art. 272 Cod civil, au evidențiat că la caz este cert faptul că penalitatea urma să fie solicitată și încasată odată cu nașterea dreptului la acțiune prin neexecutarea obligației de rambursare a împrumutului la scadență, adică din 25 ianuarie 2015.

Instanța de apel a încălcat principiul disponibilității în drepturi a participanților la proces, principiu prevăzut de art. 27 CPC și ilegal a aplicat art. 94 alin. (1) CPC.

Astfel, contrar probelor administrate instanța de apel în mod arbitrar, respectiv ilegal, a dispus încasarea unor sume sub formă de cheltuieli de judecată în mărime de 4 550 de lei (câte 2 275 de lei de la fiecare), sume pe care AEÎ „Succesul Fermierului” nu le-a suportat.

Cu referire la prevederile art. 94 alin. (1) CPC, au indicat că, reieșind din conținutul cererii de apel din 30 august 2019 și 29 octombrie 2019, cât și din solicitările făcute nemijlocit instanței la examinarea cauzei, AEÎ „Succesul Fermierului” nu a înaintat o asemenea cerere de recuperare a cheltuielilor de judecată, prin urmare, instanța și-a depășit limitele atribuite prin lege și a dispus în mod ilegal încasarea cheltuielilor de judecată din contul lor în beneficiul intimitei.

La 24 mai 2021, în adresa AEÎ „Succesul Fermierului” a fost expediată copia cererii de recurs depusă de Andrei Pleșca și Tamara Pleșca, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 169 vol. III).

Până la data stabilită pentru examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului, în adresa Curții Supreme de Justiție nu a parvenit referința prin care intimata să-și expună poziția față de temeiurile recursului.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Astfel, se constată că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursul la 28 aprilie 2021 împotriva deciziei din 16 martie 2021 a Curții de Apel Bălți în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului declarat de Andrei Pleșca și Tamara Pleșca, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Andrei Pleșca și Tamara Pleșca, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurenților cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul

normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de Andrei Pleșca și Tamara Pleșca urmează a fi considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Andrei Pleșca și Tamara Pleșca.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Nina Vascan

Ala Cobăneanu